

Prévente: 17/11/2006 Emission: 20/11/2006 — Philanews N° 5/2006 (p. 9 - 10) —
 Impression: *héliogravure*
 Format: — timbres: 40,20 x 27,66mm;
 — 3563HK: 210 x 148mm
 Tanding: 11½
 Papier: FL-P8

© bpost

Emission commune avec
le Danemark

CoBra

Gemeenschappelijke uitgifte
met Denemarken

CoBra : Pierre Alechinsky & Asger Jorn

L'artiste belge Pierre Alechinsky (1927) a choisi un dessin exécuté en 1950, intitulé « Nouvelle peau », pour l'émission commune belgo-danoise. Ce timbre emblématique évoque l'acronyme inventé en 1948 par Christian Dotremont : CoBra (Copenhague-Bruxelles-Amsterdam). Une « petite Europe » d'artistes danois, belges et néerlandais est née, qui se dressa contre les formalismes en vogue, bourgeois ou totalitaires. Prônant la spontanéité, CoBra est pour le naturel des dessins d'enfant, sans tomber dans l'infantilisme, le naturel de l'art populaire, sans tomber dans la naïveté, le naturel des peintures d'aliénés, sans tomber dans la folie. Des animaux fabuleux venus de cultures dites primitives entrent avec force dans le jeu pictural et sculptural de chacun. Ainsi le serpent d'Alechinsky. Ce dessin tracé « à demi mot » représente ce qu'à nos yeux deviendra CoBra : une écriture libre.

L'artiste danois Asger Jorn (1914-1973) exerça une influence décisive sur la formation du langage collectif de CoBra. Ce grand peintre tout à la fois sculpteur, céramiste et théoricien, déjà avant et pendant la Seconde Guerre mondiale se dirigeait avec ses compatriotes Henry Hezrup, Ejler Bille, Egill Jacobsen, Carl-Henning Pedersen, vers un art spontané. Il fut donc au niveau international le « passeur » d'artistes tels que Alechinsky, Appel, Constant, Cornille, Dotremont. Leurs pratiques expérimentales restèrent d'extraordinaires exemples de liberté. L'aquarelle « Uden titel » (Sans titre), issue en 1951 du carnet de Jorn, nous montre une fantasmagorie puisée à la source même de l'univers scandinave.

On comprend la fascination que cet art suscite aujourd'hui encore en Belgique et aux Pays-Bas. Dans l'œuvre d'Asger Jorn et de Pierre Alechinsky, l'esprit CoBra a trouvé sa pleine expression.

De Belgische kunstenaar Pierre Alechinsky (1927) koos de tekening "Nieuwe huid" (Nieuwe huid) uit 1950 voor de gemeenschappelijke uitgifte tussen België en Denemarken. Deze emblematische zegel evocert het letterwoord CoBra dat Christian Dotremont in 1948 bedacht en dat staat voor COPENHAGUE-BRUXELLES-AMSTERDAM. Een « klein Europa » van Deense, Belgische en Nederlandse kunstenaars stichtte een beweging tegen het burgerlijke of totalitaire formalisme dat toen in zwang was. CoBra omarmt de spontaniteit; het natuurlijke van kindertekeningen, zonder te vervallen in kindzuchtigheid; het natuurlijke van volkekunst, zonder te vervallen in naïviteit; het natuurlijke van schilderijen van krankzinnigen, zonder te vervallen in waanzin. Fabuleuze dieren uit zogenaamde primitieve culturen treden in de schilderijen en beeldhouwwerken van iedere kunstenaar krachtig op. Zo ook de slang van Alechinsky. Deze achtarmige tekening, als een "half woord", representeert wat in onze ogen CoBra zou worden: een vrije schriftuur.

De Deense kunstenaar Asger Jorn (1914-1973) oefende een doorslaggevende invloed uit op de vorming van de gemeenschappelijke CoBra-taal. Deze grote schilder en ook beeldhouwer, keramist en theoreticus evolueerde al vóór en na de Tweede Wereldoorlog met zijn landgenoten Henry Hezrup, Ejler Bille, Egill Jacobsen, Carl-Henning Pedersen naar een meer spontane kunst. Op internationaal vlak fungeerde hij dus als "doorgangspunt" voor kunstenaars als Alechinsky, Appel, Constant, Cornille, Dotremont. Hun experimenten zullen eigenzinnige voorbeelden van vrijheid blijven. De aquarel "Uden titel" (Zonder titel) uit 1951 van de hand van Jorn toont een fantastisch schouwspel dat zijn oorsprong vindt in de Scandinavische wereld. Niet te verwonderen dat deze kunstvorm nog steeds aanhang vindt in België en Nederland. In het werk van Asger Jorn en Pierre Alechinsky komt de CoBra-geest volledig tot uiting.

